

شبکه راه آهن الجزایر: وضعیت فعلی و چشم اندازهای توسعه آن

نام رسمی: شرکت ملی حمل و نقل های ریلی الجزایر (SNTF)¹

تاریخ تاسیس: 26 مارس 1976 (جایگزین شرکت ملی راه آهن الجزایر²)

وضعیت حقوقی: 100٪ دولتی

سرمایه: 20 میلیارد دینار (معادل 150 میلیون دلار به نرخ ارز رسمی)

آدرس تارنمای شرکت:

www.sntf.dz

¹ Société Nationale des Transports Ferroviaires (SNTF)

² Société Nationale des Chemins de Fer Algériens (SNCF)

ارقام کلیدی:

طول خطوط تحت بهره برداری: 4700 کیلومتر

تعداد تقاطع های همسطح: 1174 تقاطع

تعداد ایستگاه و توقفگاه: 410 مورد

طول خطوط برقی شده: 480 کیلومتر

مسیرهای دو خطه: 560 کیلومتر

تعداد قطارهای برقی: 64 عدد

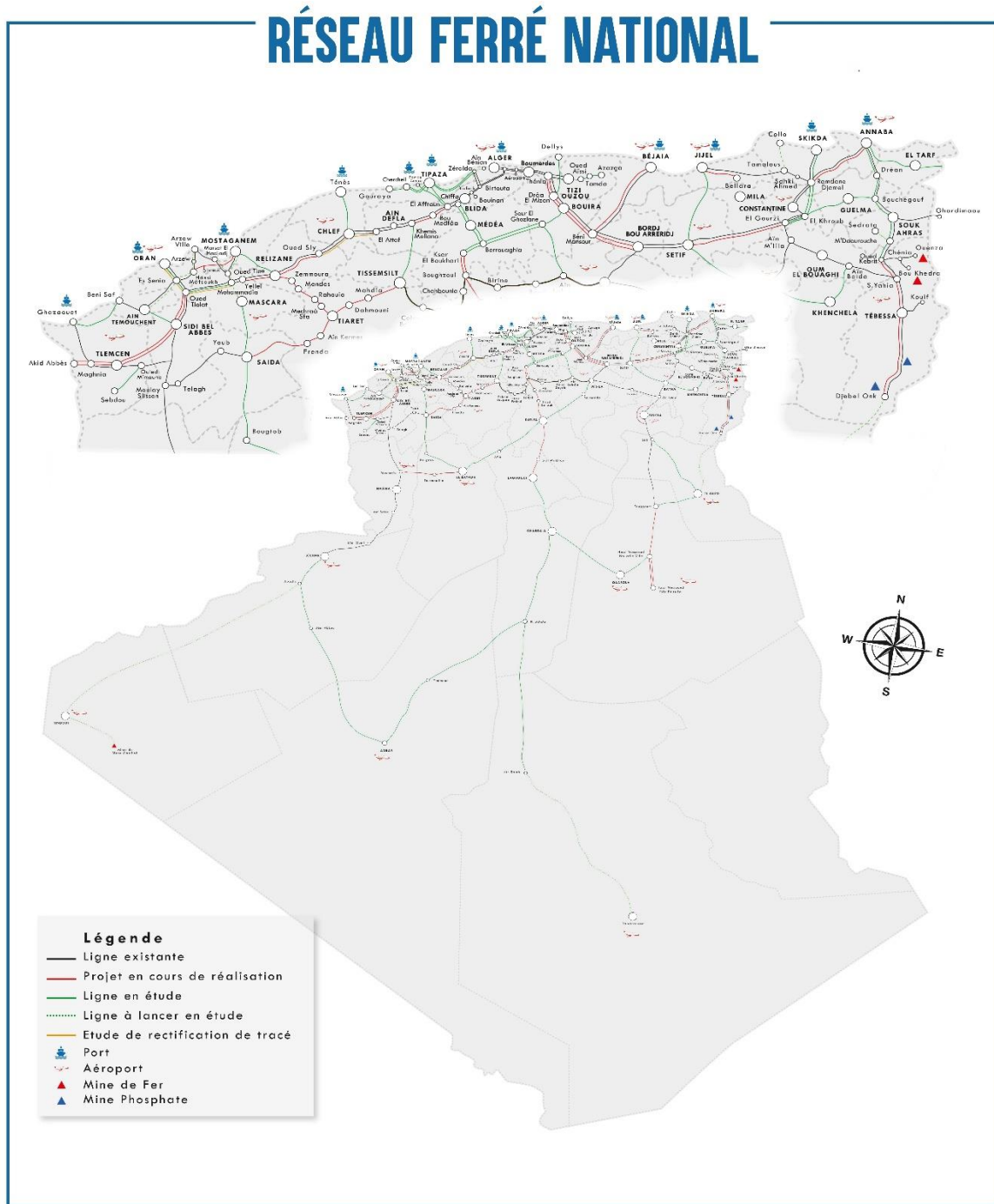
تعداد مسافرین: 43 میلیون نفر

میزان حمل کالا: 4 میلیون تن

تعداد لکوموتیو: 305 عدد

تعداد واگن: 10129 عدد

تعداد تونل: 137 عدد

لینک نقشه با قابلیت بزرگنمایی:

<https://www.sntf.dz/index.php/component/content/article/13-elements/37-le-groupe-sntf>

راهنمای نقشه:

خط مشکی ممتد: خطوط موجود

خط قرمز ممتد: خطوط در حال احداث

خط سبز ممتد: خطوط در دست مطالعه

خط سبز منقطع: خطوط در نوبت مطالعه

خط نارنجی: خطوط در حال مطالعه برای اصلاح مسیر

علامت کشتی: بندر

علامت هواپیما: فرودگاه

مثلث قرمز: معدن آهن

مثلث آبی: معدن فسفات

شبکه راه آهن الجزایر در اواسط قرن نوزدهم شکل گرفت و اکنون یکی از اهداف دولت الجزایر گسترش آن به سراسر این کشور است. دولت الجزایر قصد دارد شبکه راه آهن خود را تا دور افتاده ترین مناطق بیابانی این کشور نیز گسترش دهد و از حدود 4700 کیلومتر شبکه فعلی به 12500 کیلومتر ریل در سال 2030 برسد. راهبرد دولت الجزایر، اتصال بنادر، مناطق صنعتی و معادن این کشور به یکدیگر است تا به این ترتیب، مواد اولیه به واحدهای تبدیلی در نقاط مختلف این کشور رسانده شود. اتصال 16 سیلوی ذخیره گندم الجزایر به یکدیگر از طریق ریلی یکی دیگر از اهداف دولت الجزایر است. جدیدترین آمار ارائه شده از سوی دولت الجزایر حاکی از این است که در حال حاضر 4730 کیلومتر راه آهن در این کشور تحت بهره برداری قرار دارد، 2774 کیلومتر در دست اجرا و 6000 کیلومتر در دست مطالعه است. با این حال، حمل و نقل مسافر توسط این شبکه ریلی با دوران اوج خود فاصله گرفته است زیرا در حالی که در سال 1991 تعداد مسافران آن به ازای هر کیلومتر به 3192 نفر رسیده بود این رقم در سال 2015 به 1269 نفر کاهش یافت.

بر اساس آمار آژانس بین المللی انرژی، تنها 2٪ انرژی که در بخش حمل و نقل جهان مصرف می شود در بخش ریلی شامل متروها، ترامواها، قطارهای متعارف و قطارهای سریع السیر مورد استفاده قرار می گیرد و این در حالی است که 7٪ حمل و نقل مسافر و 8٪ حمل و نقل کالا در سطح جهانی به واسطه قطار انجام می شود. آژانس بین المللی انرژی گزارش داده است که حمل و نقل ریلی از لحاظ انرژی مصرفی به ازای هر مسافر در مقایسه با حمل و نقل جاده ای و هوایی، 12 برابر بهره وری بیشتری دارد و به این ترتیب عامل مهمی در زمینه کاهش تقاضای انرژی محسوب می شود. بر اساس ارزیابی های این آژانس، اگر حمل و نقل ریلی مسافر و بار از طریق سایر روش های حمل و نقل صورت می گرفت، مصرف جهانی نفت 16٪ بیشتر از میزان فعلی آن بود.

در این گزارش نگاهی به وضعیت فعلی شبکه راه آهن الجزایر و برنامه های توسعه ای آن شده است. بخشی از این گزارش براساس اطلاعات و نقشه های منتشر شده توسط آژانس ملی مطالعات و پیگیری انجام سرمایه گذاری راه آهن الجزایر³ تهیه شده است. کشور الجزایر پنج کریدور ریلی را شناسایی کرده و تلاش دارد با تکمیل این کریدورها، جایگاه خود به عنوان مسیر ترانزیت کالا را بهبود دهد. این 5 کریدور به شرح زیر است:

کریدور 1 که در نقشه با رنگ سبز مشخص شده است و یکی از طولانی ترین مسیرهای ترانزیتی به طول 2439 کیلومتر است که از شهر الجزیره (پایتخت) در شمال کشور آغاز شده و تا مرز کشور نیجر در جنوب ادامه پیدا می کند.

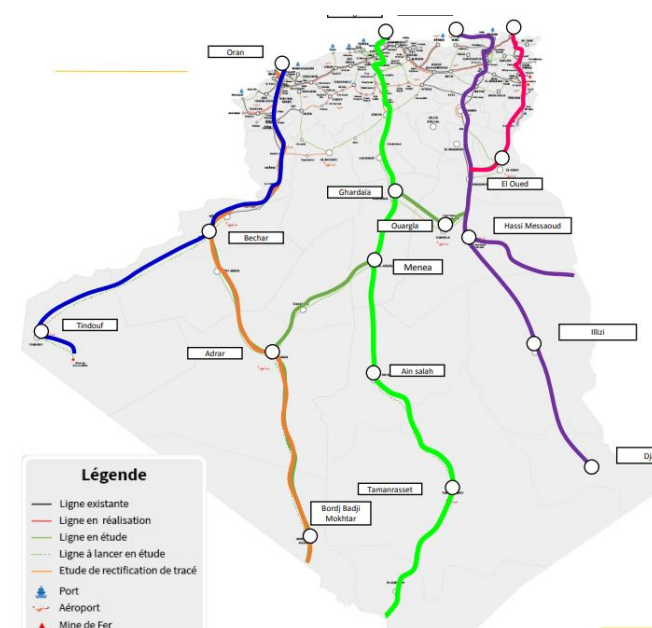
کریدور 2 (رنگ نارنجی) با طول 2210 کیلومتر، شهر ساحلی وهران را به مرز مالی متصل می کند.

³ The National Agency for Studies and Follow up of the Accomplishment of the Railway Investment (ANESRIF)

کریدور 3 (خط آبی) که بندر اریزو را به شهر تندوف و غار جبيلات در مرزهای غربی الجزایر متصل می کند.

کریدور 4 (خط بنفش) که از بندر جیجل آغاز شده و تا شهر جانت که در مرز الجزایر با لیبی و نیجر قرار دارد، کشیده شده است.

کریدور 5 (خط قرمز) که بندر عنابه را به منطقه تقرت متصل می کند. این کریدور به دلیل گذشتن از مناطق راهبردی مانند معادن فسفات، معادن آهن و مجتمع فولاد الحجار از اهمیت بالایی برخوردار است.

کشور الجزایر هشت برنامه ملی در زمینه توسعه شبکه ریلی در دست اجرا دارد که در ادامه این برنامه ها مرور خواهد شد. بخش قابل توجهی از این خطوط و مسیرهای ریلی در مرحله مطالعات بوده و به مرحله ساخت و بهره برداری نرسیده است. تکمیل این کریدورهای حمل و نقلی می تواند تاثیر قابل توجهی در نقش ترانزیتی الجزایر به عنوان دروازه ای برای اتصال قاره اروپا و آفریقا و دسترسی مرکز آفریقا به بنادر الجزایر و دریای مدیترانه باشد. یکی از اهداف الجزایر از تشویق سرمایه گذاران خارجی در این کشور، تکمیل این خطوط حمل و نقل می باشد. این هشت برنامه توسعه که به منظور تکمیل کریدورهای ریلی این کشور طراحی شده است، شامل موارد زیر است:

• خط آهن شمالی و ضمایم آن

این خط مهمترین قسمت شبکه ریلی الجزایر است که نقطه آغاز خطوط ریلی است که به سمت جنوب کشیده شده است. این خط که از عنابه در شرق تا تلمسان در غرب کشور کشیده شده است 1250 کیلومتر طول دارد و ضمایم آن 572 کیلومتر می باشد. حدود 43 درصد از جمعیت کشور در این منطقه قرار دارد و این خط 9 بندر مهم الجزایر را به شبکه ریلی متصل می کند. 433 کیلومتر از این مسیر ریلی در دست ساخت می باشد.

• خط آهن فلات های مرتفع

این خط ریلی به موازات خط آهن شمالی و در جنوب آن قرار دارد که عمدتاً مناطقی مرتفع هستند. این خط آهن نیز از تبسه در شرق تا نزدیک مرز مراکش در غرب کشیده شده است. طول این خط 1160 کیلومتر است و پس از کامل شدن، مولای سلیسن در غرب الجزایر را به تبسه در شرق این کشور متصل و در مسیر خود از شهرهای سعیده، تیارت، تسمسیت، المسیله، بریکه، باتنه، عین ملیله و ام البواقی⁴ عبور خواهد کرد.

• خط آهن معدن شرقی

اهمیت این خط آهن اتصال معادن جنوب شرق کشور به بندر عنابه می باشد. از جمله می توان به معادن سنگ آهن، مجتمع فولاد و معادن فسفات اشاره کرد. در این مسیر 422 کیلومتری، خط آهن وجود دارد، اما پروژه هایی اجرایی و مطالعاتی برای نوسازی و همچنین ایجاد خطوط موازی تعریف شده است.

• خط آهن معدن غربی

این خط آهن در نزدیک مرز الجزایر با مراکش، شهر تندوف را به بندر وهران متصل می کند. این خط آهن نیز عمدتاً به دلیل اتصال معادن استان تندوف به بندر وهران دارای اهمیت زیادی است. این مسیر 1650 کیلومتر طول دارد که 700 کیلومتر آن عملیاتی شده است و 950 کیلومتر در مرحله مطالعات است.

• خط آهن نفوذ کننده شرقی⁵

به واسطه جغرافیای ویژه الجزایر و تفاوت در اقلیم نوار شمالی و ساحلی با مناطق مرکزی و جنوبی، کریدورهایی که این مناطق را به شهرهای ساحلی متصل می کنند اهمیت قابل توجهی دارند و می توانند نقش اتصال دهنده

⁴ Moulay Slissen, Tébessa, Saïda, Tiaret, Tissemsilt, M'Sila, Barika, Batna, Aïn M'lila, Oum El Bouaghi

⁵ Eastern penetrative railway line

کشورهای آفریقای مرکزی به بنادر الجزایر را ایفا کنند. لذا دو مسیر ریلی با عنوان خطوط آهن نفوذ کننده به مناطق مرکزی و جنوبی وجود دارند. خط آهن نفوذ کننده شرقی، بندر سکیکده و جیجل را به هاب نفتی حاسی مسعود در شرق الجزایر متصل می کند. از این مسیر 807 کیلومتری، 653 کیلومتر عملیاتی شده و 154 کیلومتر در دست احداث است.

• خط آهن نفوذ کننده مرکزی

خط آهن نفوذ کننده مرکزی یکی از مهمترین مسیرهای شمال جنوبی است که از الجزیره آغاز شده و با گذشتن از صحرا تا مرز نیجر ادامه پیدا می کند. در قسمت جنوبی این مسیر ریلی دو مسیر حلقه ای خط آهن وجود دارد که شامل حلقه جنوب-غرب و حلقه جنوب-شرق می شود.

خطوط راه آهن الجزیره

Ligne d'Alger à Oran, 418 km	خط الجزیره به وهران: 418 کیلومتر
Ligne d'Alger à Skikda, 549 km	خط الجزیره به سکیکده 549 کیلومتر
Ligne d'Akid Abbes à Ghazaouet, 55 km (1936)	أكد عباس به الغزوات، 55 کیلومتر (1936)
Ligne de Beni Mansour à Béjaïa, 88 km (1889)	بنی منصور به بجایه، 88 کیلومتر (1889)
Ligne d'Es Senia à Béni Saf, 94 km (1885 puis 1985 et 2015)	السانیه به بنی صف، 94 کیلومتر (1885، 1985 و 2015)
Ligne de Mohammadia à Mostaganem, 45 km (1879 puis 1908), remise en service en 2015	المحمدیه به مستغانم، 45 کیلومتر (1879 و 1908)، بهره برداری مجدد در سال 2015
Ligne de Ramdane Djamel à Annaba, 99 km (1904)	رمضان جمال به عنابه، 99 کیلومتر (1940)
Ligne de Ramdane Djamel à Jijel, 136 km (1990)	رمضان جمال به جیجل، 136 کیلومتر (1990)
Ligne de Tabia à Akid Abbes, 134 km (1916)	الطابیه به کید عباس، 134 کیلومتر (1916)
Ligne de Thénia à Oued Aïssi, 62 km (1888 puis 2010)	الثنیه به وادی عیسی، 62 کیلومتر (1888 و 2010)

خطوط ریلی جدید یا در دست احداث در فلات های مرتفع

Ligne de Aïn M'lila à El Aouinet, 162 km (2009)	عین ملیله به العوینات، 162 کیلومتر (2009)
Ligne de Aïn Touta à M'Sila, 145 km (2009)	عین التوتة به مسیله، 145 کیلومتر (2009)
Ligne de Bordj Bou Arreridj à M'Sila, 55 km (2010)	برج بوعریریدج به مسیله، 55 کیلومتر (2010)
Ligne de Khenchela à Aïn Beida, 50 km, en construction	خنشله به عین البیضا، 50 کیلومتر، در دست احداث
Ligne de Moulay Slissen à Saïda, 120 km (2017)	مولای سلیسن به سعیده، 120 کیلومتر (2017)
Ligne de Relizane à Tiaret, en construction	غلیزان به تیارت، در دست احداث
Ligne de Saïda à Tiaret, 53 km (2023)	سعیده به تیارت، 153 کیلومتر (2023)
Ligne de Tissemsilt à M'Sila, 290 km (2022)	تسمسیلت به مسیله، 290 کیلومتر (2022)
Ligne de Tissemsilt à Tiaret, 63 km, en construction	تسمسیلت به تیارت، 63 کیلومتر، در دست احداث
le tronçon entre Aïn M'lila et Aïn Touta de la ligne d'El Guerrah à Touggourt (1882)	عین ملیله به عین التوتة از خط ریلی القراح به تقرت (1882)
le tronçon entre El Aouinet et Tébessa de la ligne d'Annaba à Djebel Onk (1888)	العوینات به تبسه از خط عنابه به جبل العنق (1888)

خطوط نفوذ کننده

نفوذ کننده غرب

Ligne de Oued Tlelat à Béchar, 648 km	وادی تلیلات به بشار، 648 کیلومتر
Ligne de Mécheria à El Bayadh, en construction	المشیریه به البیض، در دست احداث

نفوذ کننده مرکز

Ligne de Boughezoul à Laghouat, en construction	بوغزول به الاغواط، در دست احداث
Ligne de Ksar El Boukhari à Boughezoul, en construction	قصر البخاری به بوغزول، در دست احداث

نفوذ کننده شرق

Un tunnel de la ligne d'El Guerrah à Touggourt	تونل خط القراح به تقرت
Ligne d'El Guerrah à Touggourt, 417 km (1914)	القراح به تقرت، 417 کیلومتر (1994)
Ligne de Touggourt à Hassi Messaoud, 150 km, en construction	تقرت به حاسی مسعود، 150 کیلومتر، در دست احداث

خطوط مناطق معدنی

Ligne d'Annaba à Djebel Onk, 340 km	عنابه به جبل العنق، 340 کیلومتر
Ligne de Souk Ahras à la frontière tunisienne, 53 km	سوق اهراس به مرز تونس، 53 کیلومتر
Ligne de Oued Keberit à Ouenza, 28 km	وادی کبریت به ونزه، 28 کیلومتر
Ligne de Chenia à Boukhadra, 18 km	شنیا به بوخضره، 18 کیلومتر
Ligne de Tébessa à Kouif, 25 km	تبسه به الکویف، 25 کیلومتر

خطوط آهن جاده ای الجزایر

Alger – Maison-Carrée (120 km)	الجزیره – الحراش 120 کیلومتر
Maison-Carrée – Rovigo (24,5 km)	الحراش – بوقره 24.5 کیلومتر
Maison-Carrée – Aïn Taya (20 km)	الحراش – عین طایه 20 کیلومتر
Alger – Koléa (46,300 km)	الجزیره – القلیعه، 46 کیلومتر
Mazafran – Castiglione (11,170 km)	مازگران – بواسماعیل، 11 کیلومتر
Dellys – Boghni (67,0 km)	دلس – بوغنی، 67 کیلومتر
Bouira – Aumale (42,7 km)	البویره – اومال، 42 کیلومتر

شبکه ریلی قسنطینه

Divivier – Guelma – El Khroub (148 km)	بوشقوف-قالمه - الخروب، 148 کیلومتر
Ouled Rahmoune – Aïn Beïda – Tébéssa (195,2 km)	أولاد رحمون – عين البيضاء، تبسه، 195 کیلومتر
Oulmène – Khenchela (44,1 km)	ولمان – خنشله، 44 کیلومتر
Annaba – El Kala (87,8 km)	عنابه – القاله، 87 کیلومتر
Saint-Paul – Randon (11,5 km)	أولاد موسى – أولاد عباس، 11.5 کیلومتر
Constantine – Oued Athmania (46 km)	قسنطینه – أولاد العثمانیه، 46 کیلومتر

شبکه وهران

Oran – Colomb-Béchar, via Saïda (748,400 km)	وهران – بشار از مسیر سعیده، 748 کیلومتر
Oran – Damesme (42,400 km)	وهران – عين البیه، 42 کیلومتر
Damesme – La Macta (16,500 km)	عين البیه – المقطع، 16.5 کیلومتر
La Macta – Perrégaux (29,800 km)	المقطع – المحمدیه، 29.8 کیلومتر
Perrégaux – Saïda (120,100 km)	المحمدیه – سعیده، 120 کیلومتر
Saïda – Mécheria (181,000 km)	سعیده، المشیریه، 181 کیلومتر
Mecheria – Aïn Sefra (102,300 km)	المشیریه – عين الصفرا، 102 کیلومتر
Aïn Sefra – Colomb-Béchar (256,300 km)	عين الصفرا – بشار، 256 کیلومتر
Arzew – Damesme (4,100 km)	ارزیو – عين البیه، 4.1 کیلومتر
LaMacta-Trumelet, via Mostaganem, Zemmora et Tiaret (239,400 km)	المقطع – دحمونی، از مسیر مستغانم، زموره و تیارت، 239 کیلومتر
La Macta – Mostaganem (29,600 km)	المقطع – مستغانم، 29.6 کیلومتر
Mostaganem – Relizane (75,700 km)	مستغانم – غلیزان، 75.7 کیلومتر
Relizane – Prévost-Paradol, via Zemmora (82,500 km)	غلیزان – مشرع الصفا، از مسیر زموره، 82.5 کیلومتر
Prévost-Paradol – Tiaret (34,400 km)	مشرع الصفا – تیارت، 34.4 کیلومتر

Tiaret – Trumelet (17,200 km)	تیارت – دحمونی، 17.2 کیلومتر
Trumelet – Hardy (54,500 km)	دحمونی – بوقره، 54.5 کیلومتر
Sidi Bel Abbès-Prévost-Paradol, via Mascara (204,300 km)	سیدی بالعباس – مشرع الصفا از مسیر معسکر، 204 کیلومتر
Sidi-Bel Abbès – Tizi (81,600 km)	سیدی بلعباس – تیزی، 81.6 کیلومتر
Tizi – Mascara (11,900 km)	تیزی – معسکر، 11.9 کیلومتر
Mascara – Uzes-le-Duc (65,500 km)	معسکر – وادی الابطال، 65.5 کیلومتر
Uzès-le-Duc – Prévost-Paradol (45,300 km)	وادی الابطال – مشرع الصفا، 45.3 کیلومتر
Relizane – [Uzes-le-Duc (45,000 km)	غلیزان – وادی الابطال، 45 کیلومتر
Saint-Barbe-du-Tlélat – Oujda (frontière marocaine), via Tlemcen (222,110 km)	وادی تلیلات – وجده (مرز مغرب) از مسیر تلمسان، 222 کیلومتر
Ste-Barbe-du-Tlélat – Sidi Bel-Abès (51,680 km)	وادی تلیلات – سیدی بلعباس، 51.6 کیلومتر
Sidi Bel-Abès – Tabia (23,210 km)	سیدی بلعباس – طابیه، 23 کیلومتر
Tabia – Tlemcen (63,780 km)	طابیه – تلمسان، 63 کیلومتر
Tlemcen – Zoudj Beghal (68,740 km)	تلمسان – زوج ابغال، 68 کیلومتر
Tabia – Crampel (76,700 km)	طابیه – سیدی بلعباس، 76 کیلومتر
Tlemcen – Béni Saf (66,900 km)	تلمسان – بنی صاف، 66.9 کیلومتر
Oran – Hammam Bou Hadjar (72 km)	وهران – حمام بو حاجر، 72 کیلومتر

شبکه صحرا

Oumache – Tolga (35,4 km). Still – El Oued (145 km)	اوماش – طولقه، 35 کیلومتر – الوادی – 145 کیلومتر
Béchar – Kenadsa (22 km). Béchar – Abadla (91 km)	بشار – القنادسه، 22 کیلومتر، بشار – العبادله، 91 کیلومتر

همچنین توسعه خط ریلی تسمسیت - بوغزول - مسیله به عنوان طرح توسعه سیاسی - اجتماعی منطقه مطرح است.

خطوط سریع السیر

یکی از اصلی ترین طرح های خطوط سریع السیر قرار است شهر وهران در مرز الجزایر و مغرب را به شهرهای سیدی بلعباس، تلمسان و مغنیه⁶ متصل کند. طول این خط آهن سریع السیر 200 کیلومتر و سرعت آن 220 کیلومتر در ساعت خواهد بود. قرار است این طرح در آینده یکی از قطعات خط آهن ترانس - مغرب باشد. این طرح قرار بود در سال 2019 و سپس در سال 2021 به بهره برداری برسد اما سرعت اجرای آن کند شده و تاکنون هزینه ای بالغ بر دو میلیارد یورو داشته است. طرح بزرگ دوم که در مرحله مطالعاتی قرار دارد، خط آن سریع السیر عنابه به طبرقه⁷ در شمال تونس است که آخرین قطعه مسیر ریلی ترانس مغرب خواهد بود.

⁶ Sidi-Bel-Abbès, Tlemcen et Maghnia

⁷ Annaba à Tabarka